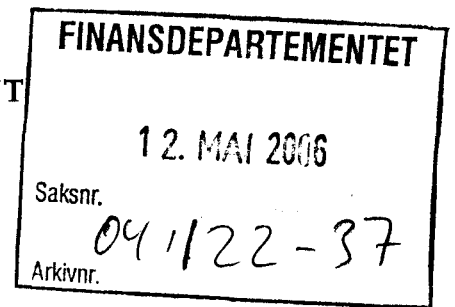

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
04/122 SA TFL/rla

Vår ref.
200600631-UA/TJU

Dato
11.05.2006

Høring - utkast til lov om toll og vareførsel

Vi viser til Finansdepartementets brev av 17. januar 2006 med vedlegg.

Justisdepartementet har følgende merknader:

Vi har merket oss at Finansdepartementet legger opp til at reglene i gjeldende tollov § 39 om tilbakeholdelse av varer som krenker immaterielle rettigheter foreslås videreført uendret i lovutkastet §§ 15-1 til 15-4. Disse reglene gjennomfører Norges forpliktelser etter TRIPS-avtalen sammen med § 15-13 i tvangsfullbyrdelsesloven.

Etter tvangsfullbyrdelsesloven § 15-13 og tolloven § 39 kan en innehaver av en immateriell rettighet kreve en midlertidig forføyning som går ut på at varer skal holdes tilbake av Tollvesenet dersom innførsel vil utgjøre et inngrep i den immaterielle rettigheten. Denne bestemmelsen gir rettighetshaveren mulighet til å hindre innførsel av produkter som krenker hans immaterielle rettigheter. Etter gjeldende rett vil imidlertid denne muligheten i praksis være begrenset av at rettighetshaver ofte ikke vil kjenne til at slik innførsel er i ferd med å skje, slik at han ikke vil ha noen foranledning til å fremsette krav om midlertidig forføyning.

Innen EU er det i Rådsforordning 2003/1383/EF 22. juli 2004 om tollmyndighetenes inngrep overfor varer som mistenkes for å krenke visse immaterielle rettigheter og om de tiltak som skal treffes overfor sådanne varer bl.a. fastsatt regler som gjør at tollmyndighetene kan varsle rettighetshaverne dersom det foreligger tilstrekkelig begrunnet mistanke om at varer som er under innførsel krenker immaterielle rettigheter, samtidig som tollmyndighetene i slike tilfeller kan suspendere frigivelsen

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 42

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org. nr.: 972 417 831

Plan- og
administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 95 34

Saksbehandler
Toril Juul
22 24 51 25

av varene eller ta de i forvaring i en viss periode, jf. forordningen artikkel 4. Disse reglene gir rettighetshaverne større muligheter til å kreve midlertidige forføyninger for å stoppe innførsel av varer som krenker immaterielle rettigheter. Rådsforordning 2003/1383/EF er ikke EØS-relevant og er dermed ikke innlemmet i EØS-avtalen. I Norge har man derfor ikke gjennomført slike regler. Man står imidlertid fritt til å innføre regler svarende til de i forordningen uavhengig av forordningens forhold til EØS-avtalen.

Vi viser til at Justisdepartementet i Ot.prp. nr. 73 (1995-96) Om lov om endringer i lovgivningen om industrielt rettsvern m.m. (TRIPS-avtalen) uttalte at:

”En gjennomføring av TRIPS-avtalen slik som skissert i høringsbrevet vil ikke være til hinder for at man på et senere tidspunkt vurderer å innføre en annen ordning, f.eks en slik ordning som man nå har i EU.”

Det bemerkes at man allerede på dette tidspunkt hadde en ordning i EU som var ganske lik den som nå finnes i Rådsforordning 2003/1383/EF.

I Innst. O. nr. 15 (1996-1997) fra Justiskomiteen Om lov om endringer i lovgivningen om industrielt rettsvern m.m. (TRIPS-avtalen) sluttet komiteen seg til Justisdepartementets uttalelse:

”K o m i t e e n vil minne om at det er mulig å vurdere endringer i tråd med EUs regelverk i fremtiden dersom erfaringene både i Norge og i EU skulle tilsi at EUs ordning er bedre enn den ordningen departementet nå foreslår.”

Etter Justisdepartementets oppfatning tilsier den betydelige økningen i innførselen av varer som krenker immaterielle som har funnet sted siden gjennomføringen av TRIPS-avtalen, at tolloven endres for å styrke bekjempelsen av innførsel og omsetning av slike varer. Den revisjon av loven som nå skal foretas vil være en fin anledning til å innføre regler om varsling av rettighetshaver og tilbakeholdelse av varer tilsvarende de som finnes i EU-forordningen. Vi viser til at norske næringslivsinteresser ved flere anledninger har uttrykt misnøye over rettstilstanden i Norge vedrørende bekjempelse av immaterielle rettigheter og gitt uttrykk for at Norge her ligger etter EU. Dette kommer sist til uttrykk i brev 27. april 2006 fra NHO til justisministeren, utenriksministeren, finansministeren, kultur- og kirkeministeren og nærings- og handelsministeren der det bl.a. bes om endringer i tolloven. Vi viser også til at problemstillingen er tatt opp i Toll- og avgiftsdirektoratets brev 7. desember 2005 til Finansdepartementet der det tas til orde for en tilsvarende endring som den vi går inn for ovenfor.

Etter vårt syn står ikke lovgivningen om vern av immaterielle rettigheter i Norge generelt tilbake for den som gjelder i EU. Gjennom EØS-avtalen er de materielle regler om immaterialrettigheter i EU i hovedsak gjennomført i norsk rett. Hovedforskjellen mellom Norge og EU når det gjelder håndhevelsen av slike rettigheter, og dermed

innvendingene om at vi har et svakere vern på dette området enn EU, knytter seg særlig til at norske tollmyndigheter ikke har anledning til å varsle rettighetshaver og holde varer tilbake i tilfeller hvor det er tilstrekkelig begrunnet mistanke om krenkelse av immaterielle rettigheter. Mye vil derfor være vunnet ved å endre tolloven på dette punkt.

Siden spørsmålet har sammenheng med lovgivningen om industrielt rettsvern og tvangsfullbyrdsloven som Justisdepartementet har ansvaret for, bidrar vi gjerne i det videre arbeidet i saken med ytterligere innspill.

Forholdet til Svalbard

Svalbard, Jan Mayen og de norske bilandene ligger utenfor norsk tollområde og vil som sådan ikke bli omfattet av den nye loven om toll og vareførsel, slik det også er etter någjeldende tollov. I tollovens forstand er altså Svalbard å anse som utland. Dersom det foreslås nye materielle regler vil likevel folk på Svalbard bli berørt ved reiser mellom Svalbard og fastlandet. Ved kontakt med Skattelovavdelingen i Finansdepartementet har vi fått forklart at det her dreier seg om en teknisk revisjon og at det ikke har vært meningen å endre noen av forutsetningene som i dag ligger til grunn ved import/eksport og innreise/utreise til og fra Svalbard. Vi vil likevel bemerke at regelverket som gjelder på tollområdet i forhold til Svalbard har vært oppfattet som uklart og noe vanskelig å forstå, og Toll- og avgiftsdirektoratet hadde derfor for en tid tilbake et orienteringsmøte om tollreglene for befolkningen på Svalbard. Det kan kanskje være hensiktsmessig med en ny orientering når det nye regelverket er på plass.

Regeltekniske merknader fra Lovavdelingen

Siden en av hovedmålsettingene med revisjonsarbeidet har vært regelforenkling, tillater vi oss allerede på dette stadiet også å komme med regeltekniske kommentarer.

Lovteksten er inndelt både i deler, kapitler og et ytterligere undernivå med avsnitt. Vi stiller spørsmål ved om det er behov for en så finmasket inndeling. Fra et brukerperspektiv kan det fort virke mer forvirrende, enn informativt med mange underinndelinger. Vi viser til heftet Lovteknikk og lovforberedelse punkt 5.3 (side 60) der det fremgår at underinndeling i avsnitt kun skal benyttes der en mer detaljert kapittelinnndeling ikke er tilstrekkelig. I den grad avsnittene beholdes skal disse markeres med romertall eller store bokstaver, og paragrafnummereringen være fortløpende og ikke delt inn etter underavsnittene.

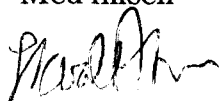
Vi ber dessuten Finansdepartementet vurdere om det er behov for inndeling i deler. Normalt er dette forbeholdt svært omfattende lover. Hvis inndelingen skal beholdes, må de første kapitlene innlemmes under en del, delene må nummereres med ordenstall og vi anbefaler at del IV betegnes som "sluttbestemmelser".

Vi kan ikke se at § 1-1 første ledd har noen selvstendig funksjon ved siden av bestemmelsene om virkeområde i §§ 1-2 og 1-4. Vi stiller også spørsmål ved om det ikke er naturlig å la bestemmelsen om saklig virkeområde komme før bestemmelsen om stedlig virkeområde.

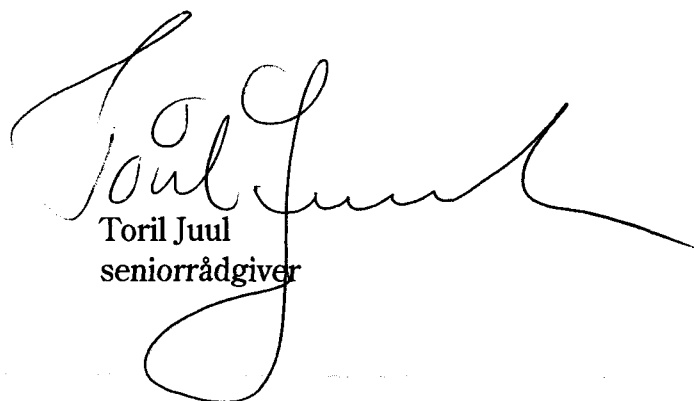
Under kapittel 2 ber vi departementet vurdere om §§ 2-1 og 2-2 kan slås sammen til en bestemmelse som både regulerer de aktuelle tollskyldtilfellene og når tollskyld oppstår i tid.

I § 12-1 om taushetsplikt foreslår vi at det tas inn en henvisning til § 14-8 i sjette ledd.

Med hilsen

Harald Aass
seniorrådgiver

Toril Juul
seniorrådgiver